

BASIN BÜLTENİ

DOĞU VE ORTA AVRUPA ÜLKELERİNDE ŞİRKET İFLASLARI ARTIYOR

- Doğu ve Orta Avrupa Ülkelerinde, 2020 yılında iflas davalarında düşüş yaşanmasına karşın 2021 yılında kurumsal iflaslar artarak çoğu ülkede neredeyse pandemi öncesi seviyelere ulaştı.
- İflas eden kurum sayısı, yedi ülkede (Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Litvanya, Polonya, Romanya ve Slovakya) artarken beş ülkede ise azalmıştır (Hırvatistan, Estonya, Letonya, Sırbistan ve Slovenya).
- COVID destek önlemlerinin aşamalı olarak kaldırılmasına ve Rusya-Ukrayna savaşının sonuçlarına bağlı olarak Doğu ve Orta Avrupa'da, önümüzdeki çeyreklerde kurumsal iflaslarda artış yaşanması bekleniyor.

Viyana, 31 Mayıs 2022 – Ortaya çıkan çeşitli ekonomik koşullar, alınan destek önlemleri ve yapılan yasal değişiklikler, son iki yılda, Doğu ve Orta Avrupa bölgesinde iflas eğilimlerini etkiledi. COVID pandemisi, ekonomik dönüşü tetikledi ve bölgesel büyüme oranı %4 olarak geriye çekildi. Ancak bu daralma sürecinde, devletlerin hane halklarına ve şirketlere sağladığı büyük çaplı destekler sayesinde Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde kurumsal iflaslarda bir azalma yaşandı. "Coface'ın Orta ve Doğu Avrupa ekonomisti Grzegorz Sielewicz, "2021'de bölgede önemli bir büyüme oranı (%5,5) kaydedilmiş olsa da bu yıla yönelik tahminlerimiz bu momentumun azalacağı ve büyüme oranının %3,2 olacağı yönündedir" dedi. "Tüm Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri, Rusya-Ukrayna savaşının doğrudan ve dolaylı sonuçlarından zarar görecektir. En düşük büyüme oranının ise, Rusya ile olan ticari bağları nedeniyle Baltık ülkelerinde görüleceğini düşünüyoruz."

Destek önlemlerinin azaltılması ve ülkeleri zorlayan şartların halen devam ediyor olması iflas artışlarını tetikliyor

Kurumsal iflaslarda 2020 yılında yaşanan düşüşe karşın 2021 yılında adli tasfiyeler artarak neredeyse pandemi öncesi seviyelere geri dönmüştür. Hükümetlerin sundukları büyük ölçekli destek önlemlerini azaltma niyetinde olmalarından dolayı böyle bir artış beklenmekteydi. Ülkelerin iflas dinamiklerine göre hesaplanan bölgesel GSYİH ağırlıklı ortalaması, 2021 yılında, bir önceki yıla göre, %34,7'lik bir artışa işaret etmiştir (+%1,5; toplam dava sayısında ağırlıklı olarak, getirilen yeni prosedürler nedeniyle artış yaşanan Polonya hariç).

İflas eden kurum sayısı bir önceki yıla göre yedi ülkede (Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Litvanya, Polonya, Romanya ve Slovakya) artarken beş ülkede azalmıştır (Hırvatistan, Estonya, Letonya, Sırbistan ve Slovenya). Polonya'da ise adli tasfiyelerin oranı neredeyse ikiye katlanmıştır; bu, temelde pandemi nedeniyle likidite sıkıntısı çeken şirketleri desteklemek amacıyla çok sayıda özel prosedürün uygulamaya konmasından kaynaklanmıştır. Böyle bir artışa rağmen, Polonya'daki iflas oranı, yani toplam aktif şirket sayısında, toplam dava sayısının payı, %0,06'ya ulaşmıştır; bir diğer deyişle Polonya'daki 10.000 şirketten sadece 6'sı resmi prosedürlere başvurmuştur.

İflas prosedürlerine daha yaygın bir şekilde başvuru alan ülkelerde ise kaydedilen iflas oranları çok daha yüksektir; örnek olarak %1.61 artış yaşanan Hırvatistan ve +3.31 artış yaşanan Sırbistan verilebilir.

Orta ve Doğu Avrupa'daki İflaslar

Total Insolvencies				Dynamics	Insolvency rate*
	2019	2020	2021	2020/2021	2021
Bulgaria	405	488	516	+5.74%	0.12%
Croatia	n.a.	5,445	5,101	-6.32%	1.61%
Czech Republic	1,081	978	1,035	+5.83%	0.20%
Estonia	264	330	268	-18.79%	0.11%
Hungary	5,187	4,053	4,359	+7.55%	0.22%
Latvia	590	388	268	-30.93%	0.18%
Lithuania	1,641	815	817	+0.25%	0.36%
Poland	1,019	1,040	2,054	+97.50%	0.06%
Romania	6,384	5,564	6 113	+9.87%	1.16%
Serbia	6,446	6,096	4,445	-27.08%	3.31%
Slovakia	445	330	388	+17.58%	0.14%
Slovenia	1,294	1,125	679	-39.64%	0.33%
CEE (GDP weighted average)				+34.7%	0.44%

Source: Coface

* Share of insolvencies in the total number of active companies

Son 2 yılda yaşanan küresel ekonomik gelişmeler, Orta ve Doğu Avrupa şirketlerini zorlu bir ortamla karşı karşıya bırakmıştır. 2020 yılının ortalarında başlayan ekonomik toparlanma beklenenden daha hızlı gerçekleşerek, talepteki, özellikle imalat sektöründen gelen talepteki artışı tetikledi. Enerji emtiaları, taşımacılık fiyatları ve üretim sürecinde kullanılan çeşitli metal ve girdilerin fiyatları hızla yükseldi. Bazı durumlarda malzeme yetersizliği, üretim seviyelerinin daralmasına neden oldu. Buna en iyi örneklerden biri çeşitli otomotiv markalarının varidya sayılarını azaltmalarına ve araç fabrikalarını geçici olarak kapatmalarına neden olan yarı iletken sıkıntısıdır. Üretim girdi fiyatlarının yanı sıra enerji ve yakıt maliyetlerinde yaşanan artış, şirketlerin karlılığını azaltmaktadır. Orta ve Doğu Avrupa şirketleri, tedarik zincirine ilişkin çeşitli sorunlara dahil olmaları ve bölgenin Batı Avrupa ile önemli ticaret bağlantılarına sahip olması nedeniyle bu küresel gelişmelerden etkilenmiştir.

Bir krizden diğerine

Ekonomiler ve işletmeler, devam eden koronavirüs pandemisinin yanı sıra bir başka zorlukla daha karşı karşıyadır. Rusya'nın Ukrayna'yı büyük çaplı işgali, Avrupa'nın büyük ölçüde Rusya petrol, doğal gaz ve kömür ithalatına bağlı olmasından dolayı enerji fiyatlarının hızla yükselmesine katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, her iki ülke de önemli tarım ürünleri üreticisi ve ihracatçılarındandır. Tarımsal gıda üretimi aynı zamanda hızlı bir artış gösteren gübre fiyatlarına tabidir ve Orta ve Doğu Avrupa bölgesi gübre ithalatında Rusya ve Beyaz Rusya'ya bağımlıdır. Tüm bunların yanı sıra, savaş nedeniyle artan küresel fiyatlar ve metal tedarikinde yaşanan sıkıntı, tedarik zincirinde yaşanan aksaklıkları şiddetlendirmektedir. Sıralanan faktörler, Orta ve Doğu Avrupa'dakiler de dahil olmak üzere tüm işletmeler için enerji ve girdi fiyatlarının daha da artmasına yol açmıştır. Ayrıca şirketlerin potansiyel müşteri tabanı açısından endişe verici bir diğer unsur da hane halkının satın alma gücündeki düşüştür. Ağırlıklı olarak artan enerji fiyatlarından ve bunun yanı sıra artan gıda fiyatlarından dolayı Orta ve Doğu Avrupa ekonomilerinde enflasyondaki artış hızlandı.

Orta ve Doğu Avrupa bölgesi, özellikle Baltık ülkeleri için Rusya önemli bir ticaret bölgesi olmaya devam ediyor. Rusya ile gerçekleştirilen toplam ihracat ve ithalat, 2021'de

Litvanya'nın GSYİH'sinin %15,1'ine eşittir. Üstelik Rusya'nın Ukrayna'yı işgali, ekonomik yansımaları olan büyük bir insani krizi de tetikledi. 2022 yılında tüm Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin savaş öncesi yapılan tahminlere oranla daha düşük büyüme oranları kaydetmesi beklense de, Ukraynalı mülteci akını, en azından kısa vadede, bölgesel büyümeyi destekleyebilir.

Coface Orta ve Doğu Avrupa Bölge CEO'su Jarosław Jaworski konuyu şu sözleriyle değerlendiriyor: "Bu zorlukları göz önüne aldığımızda, kurumsal iflaslardaki artışın önümüzdeki çeyreklerde de devam etmesini bekliyoruz". Özellikle savaş öncesinde, koronavirüs karantinaları sırasında olduğu gibi yerel şirketlere yönelik geniş çaplı destek programlarının uygulanması pek olası olmadığı için, Rusya-Ukrayna savaşının sonuçları bu artışı hızlandıracak".

MEDYA İRTİBAT:

Verda YAKAR – T. +90 (216) 251 99 10 verda.yakar@coface.com

Coface: Birlikte Ticareti Geliştirmek İçin

75 yıllık deneyimi ve güçlü ağı, Coface'ı ticari alacak sigortası alanında ve küresel ekonomide bir referans noktası haline getirmiştir. Sektördeki en çevik küresel ticari alacak sigortası ortağı olma hedefiyle Coface uzmanları dünya ekonomisinin nabzını tutarak 50.000 müşterisinin başarılı, sürekli olarak büyüyen ve dinamik ticari faaliyetlerini geliştirmelerini desteklemektedir. Grubun hizmetleri ve çözümleri, şirketleri koruyarak hem yurt içi piyasalarda hem de ihracat pazarlarında satış yapma olanaklarını arttırmak için ticari kararları almalarına yardımcı olmaktadır. 2020 yılında Coface 100 ülkedeki yaklaşık 4.450 çalışanı ile 1.45 milyar €'luk bir ciro kaydetmiştir.

coface.com.tr'yi ziyaret edebilirsiniz

Coface SA. is listed on Euronext Paris – Compartment B
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA